

Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2021 - 2025

TRENČIANSKY
SAMOSPRÁVNY
K • R • A • J

**VYHODNOTENIE REGIONÁLNEJ STRATÉGIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA
V TRENČIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI ZA ŠKOLSKÝ ROK 2023/2024**

1 Obsah

2	Vyhodnotenie a aktualizácia údajov analytickej časti	2
2.1	Aktualizované údaje o stredných školách v TSK	2
2.2	Uplatnenie absolventov stredných škôl na trhu práce	7
3	Vyhodnotenie plánovacej časti.....	9
3.1	Optimalizácia siete stredných škôl a školských zariadení v samosprávnom kraji .	9
3.2	Podpora vybraných odborov vzdelávania na stredných školách, experimentálne overovanie	12
3.3	Gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom	13
3.4	Stredné školy s celoslovenskou pôsobnosťou	14
3.5	Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania	15
3.6	Vzdelávanie pre potreby trhu práce, duálne vzdelávanie, spolupráca so zamestnávateľmi a ďalšími aktérmi vzdelávania.....	18
3.7	Posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl	20
3.8	Podpora celoživotného vzdelávania	23
3.9	Posilnenie výchovnej a motivačnej funkcie škôl	24
	Akčný plán.....	27
	Príloha č. 1	
	Príloha č. 2	

Autor: Odbor školstva a kultúry Trenčianskeho samosprávneho kraja

2 Vyhodnotenie a aktualizácia údajov analytickej časti

2.1 Aktualizované údaje o stredných školách v TSK

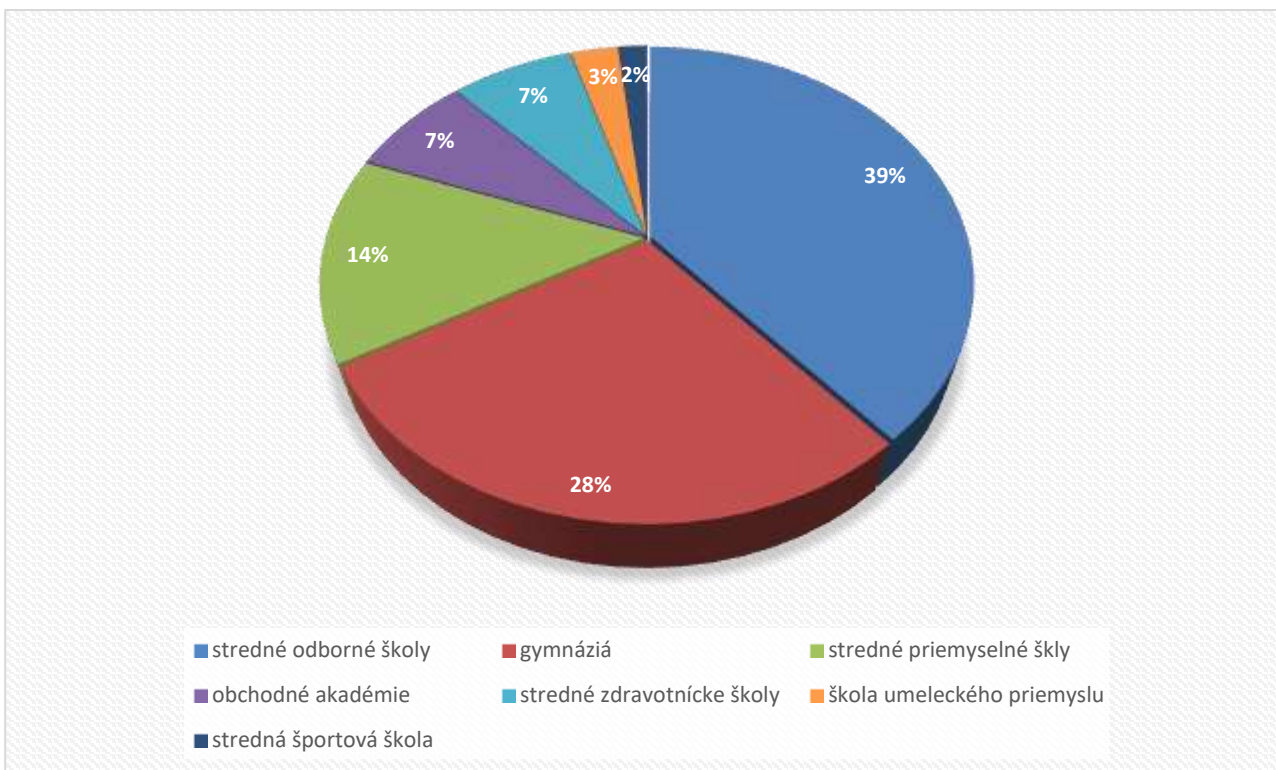
V Trenčianskom kraji poskytuje vzdelávanie desať zriaďovateľov na 53 stredných školách. V zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je 38 stredných škôl a mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je 15 stredných škôl. V školskom roku 2023/2024 študovalo na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK 15 719 žiakov (podľa Eduzberu k 15.9.2023) a na školách mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK študovalo 2 853 žiakov (podľa Eduzberu k 15.9.2023). V Trenčianskom kraji celkovo študovalo 18 572 žiakov (oproti minulého roku to bolo viac o 164 žiakov). Z toho približne 85 % všetkých stredoškôľakov v Trenčianskom kraji študuje na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK.

V zriaďovateľskej pôsobnosti TSK boli v školskom roku 2023/2024 nasledovné stredné školy a školské zariadenia:

- 14 stredných odborných škôl s počtom žiakov 5 974,
- 9 gymnázií s počtom žiakov 4 303,
- 6 stredných priemyselných škôl s počtom žiakov 2 165,
- 3 obchodné akadémie s počtom žiakov 1 125,
- 3 stredné zdravotnícke školy s počtom žiakov 1 140,
- 1 škola umeleckého priemyslu (ŠUP) s počtom žiakov 439,
- 1 spojená škola s počtom žiakov 303 (s org. zložkou SOŠ sklárska, 20 žiakov a SOŠ, 283 žiakov),
- 1 stredná športová škola (SŠŠ) s počtom žiakov 270,
- 1 Jazyková škola Trenčín,
- 1 školské zariadenie (Krajské centrum voľného času v Trenčíne)

Percentuálne zastúpenie žiakov na jednotlivých typoch škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je znázornené na grafe č. 1.

Graf č. 1: Podiel žiakov na jednotlivých typoch stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Zdroj: Eduzber 2023

Najväčší relatívny prírastok počtu žiakov oproti minulému školskému roku zaznamenali stredné priemyselné školy z počtu 1 866 na 2 165 žiakov a najväčší relatívny úbytok zaznamenali stredné odborné školy z počtu 6 262 na 5 974 žiakov. Je to ovplyvnené najmä skutočnosťou, že od 1.9.2023 nastala zmena názvu SOŠ Stará Turá na SPŠ Stará Turá, a tak je zaradená medzi stredné priemyselné školy. V súčasnosti má TSK zastabilizované počty gymnázií, postačujúca je aj jedna škola umeleckého priemyslu a jedna stredná športová škola.

V zriaďovateľskej pôsobnosti TSK v školskom roku 2023/2024 navštevovalo najviac žiakov stredné odborné školy - 10 707 (z počtu 15 719 žiakov), čo predstavuje 68,1 % z celkového počtu žiakov, **gymnázia** navštevovalo 4 303 žiakov, čo predstavuje **27,4 % z celkového počtu žiakov**, ŠUP navštevovalo 2,8 % z celkového počtu žiakov a Strednú športovú školu Trenčín navštevovalo 1,7 % z celkového počtu žiakov.

Okrem TSK pôsobia v Trenčianskom kraji nasledovní zriaďovatelia: Regionálny úrad školskej správy Trenčín, Rehoľa piaristov na Slovensku, Rímskokatolícka cirkev - Žilinská diecéza, Kongregácia Školských sestier de Notre Dame, Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo

Nitra, AKADÉMIA VZDELÁVANIA PRIEVIDZA s. r. o., Občianske združenie AMOS Trenčín, FUTURE, n.o., SPORT SCHOOL, s.r.o., ŽIVENA, s.r.o.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Regionálneho úradu školskej správy Trenčín, štátom uznanej cirkvi a inej právnickej alebo fyzickej osoby boli v školskom roku 2023/2024 nasledovné stredné školy:

- 6 stredných odborných škôl s počtom žiakov 1 200
- 3 gymnáziá s počtom žiakov 812
- 2 obchodné akadémie s počtom žiakov 26
- 3 spojené školy s počtom žiakov 686 (v org. zložkách gymnázium 368 žiakov, SOŠ - 318 žiakov)
- 1 stredná športová škola s počtom žiakov 129

Percentuálne zastúpenie žiakov na jednotlivých typoch škôl mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je znázornené na grafe č. 2.

Graf č. 2: Podiel žiakov na jednotlivých typoch stredných škôl mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Zdroj: Eduzber 2023

Najviac žiakov na školách mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK v školskom roku 2023/2024 mali stredné odborné školy 1 518 (z počtu 2 853 žiakov), čo predstavuje 53,2 % z celkového počtu žiakov na školách mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, **gymnázia** navštevovalo 1 180 žiakov, čo predstavuje **41,3 %** a SŠŠ navštevovalo 129 žiakov - 4,5 %.

V rámci územnej pôsobnosti Trenčianskeho kraja je celkom 29,52 % žiakov na gymnáziách, pričom do počtu žiakov sú započítaní aj žiaci 8-ročných gymnázií, kde TSK neurčuje počty žiakov, nadväzujúce formy štúdia, externé štúdium a je potrebné zohľadniť aj prestupy žiakov v rámci štúdia. Aktualizácia údajov stredných škôl sa nachádza v tabuľkách č. 1 až č. 8.

Tabuľka č. 1: Počet stredných škôl podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2023/24 (stav k 15.9.2023)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	38	71,7	15 719	84,6
Regionálny úrad školskej správy Trenčín (RÚŠS TR)	3	5,7	753	4,1
Súkromný	6	11,3	610	3,3
Cirkevný	6	11,3	1 490	8,0
Spolu	53	100	18 572	100

Zdroj: Eduzber 2023

Tabuľka č. 2: Počet gymnázií podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2023/24 (stav k 15.9.2023)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	9	60,0	4 303	78,5
RÚŠS Trenčín	1	6,7	154	2,8
Súkromný	1	6,7	211	3,8
Cirkevný	4	26,6	815	14,9
Spolu	15	100	5 483	100

Zdroj: Eduzber 2023 (vrátane bilingválnych vzdelávacích programov)

Tabuľka č. 3: Žiaci v bilingválnych vzdelávacích programoch na gymnáziách

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	5	83,3	311	64,9
Súkromný	1	16,7	168	35,1
Spolu	6	100	479	100

Zdroj: Eduzber 2023

Tabuľka č. 4: Žiaci v bilingválnych vzdelávacích programoch na základe medzinárodnej dohody

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	1	50,0	136	46,9
RÚŠS Trenčín	1	50,0	154	53,1
Spolu	2	100	290	100

Tabuľka č. 5: Počet stredných športových škôl podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2023/24 (stav k 15.9.2023)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	1	50,0	270	67,7
RÚŠS Trenčín	0	0,0	0	0,0
Súkromný	1	50,0	129	32,3
Cirkevný	0	0,0	0	0,0
Spolu	2	100	399	100

Zdroj: Eduzber 2023

Tabuľka č. 6: Počet stredných odborných škôl podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2023/24 (stav k 15.9.2023)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	27	73,0	10 707	87,4
RÚŠS Trenčín	2	5,4	599	4,9
Súkromný	4	10,8	270	2,2
Cirkevný	4	10,8	675	5,5
Spolu	37	100	12 251	100

Zdroj: Eduzber 2023

Tabuľka č. 7: Počet škôl umeleckého priemyslu podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2023/24 (stav k 15.9.2023)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	1	100	439	100
Spolu	1	100	439	100

Zdroj: Eduzber 2023

Tabuľka č. 8: Žiaci v odboroch vzdelávania, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania (podľa § 10 zákona vyhlášky č. 61/2015 Z. z.) – systém duálneho vzdelávania

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	22	84,6	1 348	94,5
RÚŠS Trenčín	2	7,7	52	3,6
Cirkevný	2	7,7	27	1,9
Spolu	26	100	1 427	100

Zdroj: Eduzber 2023

2.2 Uplatnenie absolventov stredných škôl na trhu práce

Uplatnenie absolventov po jednotlivých druhoch a typoch stredných škôl sa každoročne vyhodnocuje absolventskou mierou nezamestnanosti a je aktualizované v tabuľke č. 9.

Tabuľka č. 9: Absolventská miera nezamestnanosti v Trenčianskom kraji

Druh školy	Absolventi za roky 2021 - 2022	NA september 2022	AMN v % september 2022	NA máj 2023	AMN v % máj 2023
Gymnázia	2 147	15	2,5	54	2,6
Stredné športové školy	121	10	8,3	4	3,5
Stredné priemyselné školy	929	64	7,2	24	3,0
Obchodné akadémie	572	30	5,6	19	3,6
Stredné zdravotnícke školy	339	21	6,1	5	1,4
Škola umeleckého priemyslu	220	25	11,4	14	6,4
Stredné odborné školy	2 679	223	7,4	90	3,1
SOŠ obchodu a služieb	1 038	99	10,1	32	3,2
Spojené školy	145	7	3,9	1	0,6
Spolu za Trenčiansky kraj	8 190	494	6,9	243	3,0

Zdroj: https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/skolstvo/regionalne-skolstvo/aktualne-analyzy-nezamestnanosti-absolventov-strednych-skol.html?page_id=10648#

Najviac nezamestnaných absolventov bolo podľa štatistík v máji 2023 medzi absolventami školy umeleckého priemyslu, kde absolventská miera nezamestnanosti dosiahla 6,4 % (v máji 2022 bola AMN 4,9 %). Nasledovali absolventi obchodných akadémii - AMN bola 3,6 % (v máji 2022 bola 1,4 %) a stredných športových škôl - AMN bola 3,5 % (v máji 2022 bola 2,6 %). Najnižšiu mieru absolventskej nezamestnanosti dosiahli spojené školy - AMN

bola 0,6 % (v máji 2022 bola 6,5 %), stredné zdravotnícke školy - AMN bola 1,4 % (v máji 2022 bola 1,9 %) a gymnáziá - AMN bola 2,6 % (v máji 2022 bola 1,3 %). Absolventská miera nezamestnanosti za Trenčiansky kraj dosiahla v máji 2023 celkovo 3,0 % (v máji 2022 bola 2,9 %).

Okrem iného sa taktiež sledovala zamestnanosť absolventov podľa jednotlivých odborov vzdelávania. Najvyššia absolventská miera nezamestnanosti bola v máji 2023 v odboroch dizajn interiéru, kozmetička a vizážistka, agromechatronik, obchodný pracovník, murár, cukrár.

V uplynulom školskom roku sa taktiež sledovala spolupráca stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK so zahraničnými školami. Zahraničná spolupráca sa týkala najmä stáží žiakov a učiteľov, výmenných pobytov, ojedinele súťaží, a workshopov. Najviac spolupracujúcich škôl je v Českej republike, Taliansku, Nemecku a v Španielsku, celkovo ide o 27 štátov z celej Európy. Medzi školy, ktoré mali najsilnejšie portfólio zahraničných škôl a vykázali v školskom roku stáže/výmenné pobyty a iné zahraničné aktivity patrí Gymnázium Dubnica nad Váhom (16 aktivít), SOŠ Pruské (11 aktivít), SOŠ obchodu a služieb Prievidza (11 aktivít), Gymnázium Myjava (8 aktivít). Financovanie týchto aktivít bolo prevažne cez projekt ERASMUS +, ojedinele cez projekt Interreg, eTwinning alebo z vlastného rozpočtu školy.

3 Vyhodnotenie plánovacej časti

V oblasti výchovy a vzdelávania sú v Trenčianskom kraji pre roky 2021 až 2025 stanovené dva hlavné ciele:

- 1) Zvýšenie kvality a atraktívnosti stredného školstva tak, aby zohrávalo kľúčovú úlohu v raste konkurencieschopnosti Trenčianskeho kraja.**
- 2) Zlepšenie ponuky vzdelávania, ktoré mládeži aj dospelým poskytne potrebné vedomosti a zručnosti pre ich profesionálnu kariéru a/alebo ďalšie štúdium, stimuluje ich podnikateľského ducha a prispeje k ich osobnostnému rozvoju.**

Aby stredné školy dosiahli požadovanú úroveň a vychovávali v budúcnosti vzdelaných a zručných absolventov – mladých ľudí aj dospelých, ktorí sa nielen prispôbujú realite, ale sú tiež schopní ju meniť a inovovať, sú v rámci navrhovanej stratégie nasledovné kľúčové priority:

- Optimalizácia siete stredných škôl a školských zariadení
- Podpora vybraných odborov vzdelávania na stredných školách, experimentálne overovanie
- Gymnaziá s osemročným vzdelávacím programom
- Stredné školy s celoslovenskou pôsobnosťou
- Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania
- Vzdelávanie pre potreby trhu práce, duálne vzdelávanie, spolupráca so zamestnávateľmi a ďalšími aktérmi vzdelávania
- Posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl
- Posilnenie výchovnej a motivačnej funkcie škôl
- Podpora celoživotného vzdelávania

Jednotlivé kľúčové priority sú rozpracované na konkrétne špecifické ciele a opatrenia.

3.1 Optimalizácia siete stredných škôl a školských zariadení v samosprávnom kraji

Cieľom optimalizácie siete škôl je vytvoriť efektívny a hospodárny systém, v ktorom budú školy pripravovať vzdelaných a kvalifikovaných odborníkov pre potreby trhu práce jednotlivých okresov a celého regiónu. Dôležitým aspektom je aj dostupnosť škôl pre žiakov z odľahlejších častí sídelnej štruktúry ako aj zo susedných regiónov a tiež profilácia danej školy. V rámci tejto kľúčovej priority sa TSK zmeriaval najmä na dva špecifické ciele.

Špecifický cieľ 1.1: Transparentné a objektívne určovanie maximálneho počtu žiakov prvých ročníkov stredných škôl v územnej pôsobnosti TSK pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku

Na základe § 31 ods. 2 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov TSK v uplynulom šk. roku určil do 15. novembra 2023 pre každú strednú školu vo svojej územnej pôsobnosti

najvyšší počet žiakov prvého ročníka v dennej forme štúdia v členení na jednotlivé študijné odbory alebo na jednotlivé učebné odbory pre prijímacie konanie nasledujúceho školského roka 2024/2025.

TSK pri určovaní počtu žiakov vychádzal z rámcovej prognózy novoprijatých žiakov na stredné školy pre školský rok 2024/2025, ktorú určilo MŠVVaŠ SR. Pre Trenčiansky kraj určilo MŠVVaŠ SR rámcovú prognózu 4 564 žiakov, čo je o 210 žiakov viac oproti minulému roku. Trenčiansky samosprávny kraj učil počet žiakov na základe prerokovania so zriaďovateľmi stredných škôl, odporúčania krajskej rady pre odborné vzdelávanie a prípravu pri TSK a v súlade so záväznými kritériami na určovanie najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka stredných škôl uvedenými vo vyhláske MŠVVaŠ SR č. 202/2022 Z. z., ktorou sa ustanovujú kritériá na určovanie najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka stredných škôl. Na základe odvolania dvoch zriaďovateľov MŠVVaŠ SR dodatočne navýšilo počet žiakov o 3 žiakov pre Súkromnú obchodnú akadémiu v Považskej Bystrici a 2 žiakov pre Súkromnú strednú odbornú školu v Trenčíne. Vzhľadom na to, že bol na základe experimentálneho overovania na Gymnázium V. B. Nedožerského v Prievidzi zaradený do siete školy nový študijný odbor 7902 J 05 gymnázium – informatika, MŠVVaŠ SR navýšilo uvedenej škole v rozpise 10 žiakov navyše.

V súlade s Regionálnou stratégiou výchovy a vzdelávania bolo potrebné pri určovaní rozpisovať 20% žiakov pre gymnáziá a 80% žiakov pre ostatné školy, čím sa postupne stabilizuje počet žiakov gymnázií a zvýši sa podiel žiakov v ostatných odboroch.

V súlade s regionálnou stratégiou je tiež potrebné postupne zvyšovať podiel žiakov v trojročných učebných odboroch (H odboroch). V školskom roku 2023/2024 bol na H odbory v stratégii naplánovaný 15,75% podiel žiakov 1. až 3. ročníka (vrátane skrátenej formy štúdia) z celkového počtu žiakov SOŠ, nezarátavajúc žiakov OA, SZŠ, ŠUP a SŠŠ. Podiel skutočne zapísaných žiakov v učebných odboroch k 15.9.2023 bol 16,6 %, čím sa celkový počet žiakov v H odboroch oproti minulému roku zvýšil. Dôvodom môže byť skutočnosť, že TSK v ďalšom školskom roku pokračuje s poskytovaním krajského štipendia na nedostatkové odbory vzdelávania, najmä na H odbory. V školskom roku 2023/2024 sa štipendium (1. roč. - 50 eur/mesačne a 2. roč. – 40 eur/mesačne) poskytlo 140 prvákovi a 124 druhákovi v prvom polroku a 146 prvákovi a 116 druhákovi v druhom polroku. V sledovanom školskom roku 2023/2024 sa celkovo na štipendiách vyplatilo 156 170 eur.

V ďalšom školskom roku sa bude poskytovať krajské štipendium na nedostatkové odbory žiakom prvého, druhého a tretieho ročníka.

MŠVVaŠ SR určilo rámcovú prognózu novoprijatých žiakov stredných škôl na školský rok 2025/2026 pre Trenčiansky kraj 4 587 žiakov, čo je o 23 žiakov viac, ako bolo minulý rok. Tento počet žiakov sa na základe verifikovanej dodatočnej potreby trhu práce (príloha č. 1) už rozpísal do jednotlivých odborov vzdelávania. Školy v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK poslali na TSK do 15.6.2024 svoje návrhy rozpisu počtu žiakov prvého ročníka do jednotlivých odborov vzdelávania pre prijímacie konanie na školský rok 2025/2026. Iní zriaďovatelia poslali na TSK svoje návrhy na rozpis žiakov v termíne do 30.6.2024.

Počet žiakov pre 8-ročné gymnáziá určuje MŠVVaŠ SR, ktoré určilo pre školský rok 2024/2025 celkovo 234 žiakov (pre školy v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK 186 žiakov). TSK požiadal prostredníctvom Združenia samosprávnych krajov Slovenska SK8 o rovnaké prerozdelenie žiakov v podiele 5% do každého samosprávneho kraja vychádzajúc z počtu žiakov, ktorí v danom kraji končia piaty ročník základnej školy.

Špecifický cieľ 1.2: Pokračovanie optimalizácie siete škôl

V posledných rokoch sa podarilo v sieti stredných škôl v TSK uskutočniť v zásade všetky optimalizačné opatrenia. Vzhľadom k tomu, že stredné školy v Považskej Bystrici majú zastabilizované počty žiakov v porovnaní s rovnakými typmi škôl v iných okresoch, nepredpokladá sa zatiaľ realizácia plánovaného racionalizačného zlučovania škôl v našom regióne. Do škôl v nasej zriaďovateľskej pôsobnosti sme investovali nemalé finančné prostriedky a optimalizáciu škôl už máme za sebou. Teraz je naším hlavným cieľom zosúladiť potreby trhu práce s odborními, ktoré sa na našich školách vyučujú. Profilácia škôl je cesta, ktorou sa budeme uberať, a preto aj plány výkonov na šk. rok 2025/2026 nastavujeme tak, aby sa žiaci vzdelávali pre trh práce. Zmeny, ktoré čakajú slovenské školstvo, by mali zásadným spôsobom ovplyvniť celý vzdelávací proces, ktorý je aj pre stredné školstvo pozitívnym impulzom k reštartu.

3.2 Podpora vybraných odborov vzdelávania na stredných školách, experimentálne overovanie

Úlohou TSK pre roky 2021 – 2025 je priebežne vylepšovať štruktúru študijných a učebných odborov v kraji. V rámci tejto kľúčovej priority sa realizuje špecifický cieľ:

Špecifický cieľ 2.1: Optimalizácia štruktúry študijných a učebných odborov

TSK priebežne vylepšuje štruktúru študijných a učebných odborov v kraji podľa požiadaviek zamestnávateľov a potrieb trhu práce. Podpora odborov vzdelávania vychádza z prognózy trhu práce v samosprávnom kraji, reflektuje súčasné kapacity stredných škôl a narastajúci význam kvalifikácii potrebných v ekonomike. TSK pri zaraďovaní nových študijných a učebných odborov vzdelávania do siete škôl:

- 1) priebežne vytváral a propagoval kvalitné 3-ročné učebné odbory,
- 2) priebežne dopĺňal do siete škôl odbory, na ktoré odchádzajú žiaci z TSK do iných krajov,
- 3) operatívne reagoval na zmeny vyplývajúce z požiadaviek trhu práce a najmä zamestnávateľov v systéme duálneho vzdelávania.

V školskom roku 2023/2024 MŠVVaŠ SR (od 1.2.2024 zmena názvu na Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR) rozhodlo o zaraďení nasledujúcich študijných odborov do siete škôl a školských zariadení SR:

- 2487 H 02 autoopravár – elektrikár/autoopravárka – elektrikárka do siete Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Piešťanská 2262/80, Nové Mesto nad Váhom (počty žiakov bude možné prvýkrát plánovať na šk. rok 2025/2026),
- experimentálny študijný odbor 7902 J 05 gymnázium – informatika do siete Gymnázia V. B. Nedožerského, Ul. Matice slovenskej 16, Prievidza (počty žiakov bude možné prvýkrát plánovať na šk. rok 2024/2025),
- 3968 M logistika do siete Spojenej školy, I. Krasku 491, Púchov (počty žiakov bude možné prvýkrát plánovať na šk. rok 2025/2026).

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu pri TSK schválila návrh na zaraďenie do siete škôl a školských zariadení SR ďalšie študijné a učebné odbory vzdelávania, ktoré sú v súčasnosti na MŠVVaM SR v procese schvaľovania:

- experimentálny učebný odbor 6462 H barbier, barbierka do siete SOŠ obchodu a služieb, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza od 1.9.2025,
- 3667 K technik vodár vodohospodár do siete Strednej odbornej školy, Ul. slovenských partizánov 1129/49, Považská Bystrica od 1.9.2025.
- 9245 M ochrana osôb a majetku do siete Strednej odbornej školy, Lipová 8, Handlová od 1.9.2025.

3.3 Gymnázia s osemročným vzdelávacím programom

V súlade s § 64 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov TSK ako zriaďovateľ gymnázií s osemročným vzdelávacím programom každoročne predkladá RÚŠS v Trenčíne návrh počtu žiakov prvého ročníka pre nasledujúci školský rok do 30. septembra. RÚŠS TN na základe kritérií a po prerokovaní s TSK rozpíše počet žiakov určený MŠVVaŠ SR pre jednotlivé gymnáziá s 8-ročným vzdelávacím programom. RÚŠS TN následne do 30. októbra predkladá návrh rozpisu žiakov do 8-ročného vzdelávacieho programu s odôvodnením a písomným záznamom z prerokovania na MŠVVaŠ SR. Združenie samosprávnych krajov SK8 požiadalo MŠVVaŠ SR o zjednotenie systému rozpisovania počtu žiakov na území kraja, ktoré by mal rozpisovať VÚC na všetky odbory vzdelávania vrátane žiakov na 8-roč. gymnáziá a žiakov na základe medzinárodnej dohody. SK8 ďalej požiadalo, aby pridelovanie počtu žiakov na 8 ročné gymnáziá bolo rovnakým % na všetky samosprávne kraje (napr. 5%) podľa počtu žiakov, ktorí končia piaty ročník v danom kraji. Počet škôl podľa zriaďovateľov a počet žiakov vzdelávaných v 8-ročných vzdelávacích programoch na gymnáziách je uvedený v tabuľke č. 10.

Tabuľka č. 10: Žiaci v 8-ročných vzdelávacích programoch na gymnáziách

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	9	75,0	1 373	77,5
Cirkevný	3	25,0	398	22,5
Spolu	12	100	1 771	100

Zdroj: Eduzber 2023

V rámci samosprávneho kraja dobieha ešte 8-ročný vzdelávací program 7902 J 77 gymnázium - šport, ktorý sa momentálne učí na dvoch stredných športových školách (v tabuľke č. 10 nie je zahrnutý).

Špecifický cieľ 3.1: Vytvoriť z osemročných gymnázií elitné inštitúcie pre mimoriadne nadané deti

V súčasnosti existuje 8-ročná forma štúdia na všetkých gymnáziách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. Počet žiakov pre prvé ročníky osemročných gymnázií všetkých zriaďovateľov v kraji určuje podľa platnej legislatívy MŠVVaM SR a rozdelenie žiakov na jednotlivé stredné školy Regionálny úrad štátnej správy Trenčín po prerokovaní so zriaďovateľmi. Pre školský rok 2024/2025 sa neurčoval počet žiakov 1. ročníka osemročného štúdia na Gymnáziu v Považskej Bystrici, v prospech Gymnázia Myjava.

3.4 Stredné školy s celoslovenskou pôsobnosťou

SOŠ sklárska, I. Krasku v Púchove, je stredná škola v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK s celoslovenskou pôsobnosťou pre sklársky priemysel. SOŠ sklárska je organizačnou zložkou Spojenej školy, I. Krasku v Púchove a v sieti školy má zaradené študijné a učebné odbory s celoslovenskou pôsobnosťou. Aktualizované odbory a počty žiakov sú v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 11: Študijné odbory alebo učebné odbory s celoslovenskou pôsobnosťou

Odbor vzdelávania	Počet škôl (aktuálne)	% zastúpenie v SR	Počet žiakov (aktuálne)	% zastúpenie v SR
2738H01 operátor sklárskej výroby-výroba dutého a lisovaného skla	1	100,00	1	100,00
2738H02 operátor sklárskej výroby-obsluha sklárskych automatov	1	100,00	0	0,00
2738H04 operátor sklárskej výroby - maľba skla a keramiky	1	100,00	0	0,00
2738H06 operátor sklárskej výroby -brúsenie skla	2	50,00	3	27,27
2734 K technik sklárskej výroby	1	100,00	0	100,00
8521 K 11 výtvarné spracovanie skla – výroba sklenej vitráže	1	100,00	11	100,00

Zdroj: CVTI, Eduzber 2023

Špecifický cieľ 4.1: Podporovať školu s celoslovenskou pôsobnosťou

Zámerom TSK v tejto kľúčovej priorite je zvýšiť počet žiakov študujúcich sklárske odbory napríklad prostredníctvom krajského štipendia. TSK schválilo VZN 41/2022 o poskytovaní krajského štipendia žiakom stredných škôl za účelom zvýšenia záujmu žiakov o nedostatkové odbory vzdelávania a za účelom zvýšenia záujmu žiakov dosahovať mimoriadne výsledky vo vedomostných, športových a kultúrnych súťažiach s účinnosťou od 1.9.2022. V tomto VZN je stanovené krajské štipendium pre nedostatkové odbory, vrátane všetkých vyššie uvedených sklárskych odborov. Toto krajské štipendium mohol v školskom roku 2023/2024 získať nielen žiak prvého ročníka v sume 500 eur, ale aj žiak druhého ročníka v sume 400 eur za školský rok po splnení podmienok, ktoré súvisia s jeho prospechom, dochádzkou a správaním. Z tohto štipendia si môže žiak zaplatiť napríklad ubytovanie alebo stravovanie na školskom internáte.

3.5 Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania

Stredné školy sa musia rozvíjať, aby sa stali atraktívnymi pre mládež aj dospelých a zvýšili svoj význam v očiach verejnosti ako nástroj pre osobný a spoločenský rozvoj. V tomto kontexte musí fungovať systém riadenia kvality, ktorý je určený ďalším špecifickým cieľom.

Špecifický cieľ 5.1: Riadenie kvality

TSK zaviedol systém manažérstva kvality na stredných školách vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti prostredníctvom projektu „Zvýšenie kvality vzdelávania na školách metódou Peer review“. Metóda peer review - metóda vzájomného hodnotenia je vhodným nástrojom zabezpečovania kvality a rozvoja. Projekt umožňuje nastaviť procesy vzájomného hodnotenia a vypracovať akčné plány na zlepšenie procesov na škole (návrh vlastného systému riadenia kvality). Školy si môžu vybrať zo 14 oblastí kvality, ktoré bude sledovať. V rámci TSK bola vytvorená sieť školských koordinátorov kvality pôsobiacich na každej škole a sieť hodnotiteľov kvality. Vypracoval sa harmonogram hodnotiacich návštev a ďalších aktivít súvisiacich s týmto projektom, ktoré sa dôsledne sledujú. Koordinátori kvality absolvovali v dňoch 17. - 18.4.2024 na Úrade TSK v spolupráci so ŠIOV školenie

zamerané na témy ako tvorba sebahodnotiacej správy školy a tvorba akčného plánu, čím si prehĺbili a zlepšili svoje kompetencie. Počet oblastí, na ktoré stredné školy vypracovali sebahodnotiace správy sa v školskom roku 2023/2024 zvýšil, čím sa dobehlo meškanie z predchádzajúcich školských rokov, ktoré vzniklo v súvislosti s nemožnosťou vykonávať vzájomné návštevy v dôsledku opatrení na ochorenie COVID-19. V momentálnej fáze projektu sa na všetkých školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, ktoré sú zapojené do projektu, uskutočnili hodnotiace návštevy a na základe pripomienok hodnotiteľov koordinátori finalizujú akčné plány školy, ktoré vedú ku skvalitneniu odporúčaných oblastí a implementujú ich do procesov školy.

Špecifický cieľ 5.2: Podpora novej pedagogiky a flexibilných ciest učenia sa

Vzdelávanie a výchova nesmú zaostávať za zmenami vo svete a každodennom živote, musia sa vyvíjať súčasne s nimi. Učitelia zároveň musia prispôbovať metódy výučby zmenenému životnému štýlu a hodnotám mládeže. Pandémia súvisiaca s ochorením COVID-19 a s ňou spojený prechod vzdelávacieho procesu na dištančnú formu ukázali potrebu väčšieho rozvíjania digitalizácie vyučovacieho procesu na školách - tvorba nových vzdelávacích programov, digitalizácia obsahu a procesu vzdelávania, vytvorenie funkčných sietí pre on-line metódy vzdelávania. V rámci transformácie uhoľného regiónu horná Nitra a vytvoreného Fondu spravodlivej transformácie bude mať možnosť 7 stredných odborných škôl čerpať finančné prostriedky na nákup najmodernejších strojov a zariadení s využitím najnovších technológií, napr. umelej inteligencie, virtuálnej reality, inovovať školské vzdelávacie programy a vzdelávať pedagógov na nové formy vyučovania, napríklad prostredníctvom hybridných učební.

Špecifický cieľ 5.3: Zvyšovanie záujmu žiakov ZŠ o odborné vzdelávanie

Stredoškolač – Hrdina remesla, je výstava zameraná na prezentáciu stredných škôl v Trenčianskom kraji. **Žiaci základných i stredných škôl** tak majú počas dvoch dní jedinečnú príležitosť nájsť na jednom mieste všetky dôležité informácie o možnostiach ich ďalšieho štúdia. „Výstava Stredoškolač – Hrdina remesla“ je unikátne a jedinečné podujatie v rámci celého Slovenska. Je to hlavne tým, že návštevník tu môže nájsť

na jednom mieste stredné školy, ale aj zamestnávateľov z regiónu. Žiaci vďaka výstave získajú dôležité informácie, ktoré môžu rozhodnúť o ich budúcej študijnej či pracovnej kariére“. V školskom roku 2023/2024 sa prezentačná výstava STREDOŠKOLÁK - Hrdina remesla neuskutočnila. Po dohode odboru školstva a kultúry s vedením Úradu TSK, sa rozhodlo, že 23. ročník prezentačnej výstavy STREDOŠKOLÁK – Hrdina remesla sa neuskutoční. Hlavným dôvodom bol nedostatok priestorov vhodných na uskutočnenie tejto prezentačnej výstavy. TSK v tomto školskom roku aktualizoval facebook Hrdina remesla, ktorá je po web stránke www.hrdinaremesla.sk ďalším komunikačným kanálom medzi strednými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, žiakmi základných škôl a ich rodičmi.

TSK schválil nové VZN 41/2022 o poskytovaní krajského štipendia žiakom stredných škôl za účelom zvýšenia záujmu žiakov o nedostatkové odbory vzdelávania v TSK. TSK poskytol krajské štipendium na nedostatkové odbory vzdelávania v prvom polroku 264 žiakom (140 prvákov a 124 druhákov) z 374 žiakov a v druhom polroku 262 žiakom (146 prvákov a 116 druhákov) z 376 žiakov, ktorí splnili podmienky nároku, V školskom roku 2023/2024 celkovo poskytol 156 170 eur.

Na tomto špecifickom ciele sa sleduje počet stredných škôl organizujúcich Dni otvorených dverí, ktoré sa konali na všetkých stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. V rámci tohto cieľa TSK spoluorganizuje prostredníctvom KCVČ atraktívne súťaže pre študentov technických SOŠ a podporuje polytechnickú výchovu na ZŠ (zapojenie majstrov zo SŠ do výučby na ZŠ, návštevy dielní na SŠ a pod.).

Špecifický cieľ 5.4: Podpora budovania školských kampusov

TSK podporuje vzájomnú spoluprácu medzi jednotlivými strednými školami, strednými školami a zamestnávateľmi alebo strednou a vysokou školou, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti. Takouto vzájomnou spoluprácou sú spoločné projekty alebo iné aktivity, ktoré dokážu synergicky osloviť širší okruh žiakov a ich rodičov. TSK vstupuje do tejto spolupráce a má uzatvorené trojstranné memorandá o spolupráci medzi TSK, danou školou a zamestnávateľmi, s ktorými daná škola spolupracuje. TSK uzatvoril memorandum o spolupráci medzi Trenčianskou univerzitou Alexandra Dubčeka v Trenčíne,

Fakultou priemyselných technológií v Púchove, SŠ Púchov, Mestom Púchov, viacerými významnými zamestnávateľmi z regiónu Púchov a zahraničnými partnermi (spolu 15 účastníkov). Prostredníctvom Spojenej školy Púchov a Fakulty priemyselných technológií TnUAD sa vytvorí stredoškolsko-vysokoškolský kampus EDUTECH s cieľom na zriadenie a prevádzku inovačno-kreatívneho centra pre materiálový výskum a dizajn na FPT, kde bude TnUAD žiadateľom o poskytnutie nenávratných finančných príspevkov, grantov a dotácií. Dôležitým milníkom vybudovania kampusu EDUTECH bola prístavba nových školských dielní v rámci Spojenej školy v Púchove, ktoré sa na konci školského roku 2023/2024 skolaudovali. V novej prístavbe je zriadená gumárenská, plastikárska a strojnícka dielňa a odborná učebňa s tromi robotickými pracoviskami, kde žiaci budú získavať zručnosti v riadení inteligentnej výroby. V rámci kampusu v Trenčíne je najdôležitejším milníkom vybudovanie Regionálnej hokejovej akadémie, kde už boli ukončené všetky stavebné práce a aktuálne je celá stavba v procese kolaudácie.

3.6 Vzdelávanie pre potreby trhu práce, duálne vzdelávanie, spolupráca so zamestnávateľmi a ďalšími aktérmi vzdelávania

Uplatniteľnosť absolventov stredných škôl na trhu práce je jedným z najdôležitejších kritérií kvality celého vzdelávacieho systému. Vzdelávací systém musí v dostatočnej miere reflektovať požiadavky zamestnávateľov a potreby trhu práce, preto je potrebné intenzívne komunikovať a spolupracovať medzi TSK a jednotlivými školami na jednej strane a podnikmi a stavovskými organizáciami a profesijnými združeniami na druhej strane.

Špecifický cieľ 6.1: Ďalšia podpora duálneho vzdelávania

V TSK je veľmi dobre vybudovaná infraštruktúra a nachádzajú sa v ňom podniky s dlhoročnou tradíciou. Ide najmä o podniky strednej veľkosti, ktoré sa významnou mierou podieľajú na vzdelávaní. TSK vytvára priestor na komunikáciu stredných odborných škôl s konkrétnymi podnikmi, aby sa zapojili do systému duálneho vzdelávania alebo do praktického vyučovania, ktoré sa vykonáva u zamestnávateľa. TSK reaguje najlepšie na potreby trhu práce spomedzi všetkých samosprávnych krajov, čomu nasvedčuje aj každoročné prvenstvo TSK v podiele žiakov v systéme duálneho vzdelávania od začiatku

jeho zavedenia v roku 2015. Na tento účel využíva memorandá o spolupráci uzatvorené medzi TSK, strednými odbornými školami, a viacerými zamestnávateľmi z regiónu. Strategickým zámerom TSK je posilňovať technické odbory na školách, zapojiť čo najviac žiakov do systému duálneho vzdelávania.

Oproti minulému roku stúpol počet uzatvorených učebných zmlúv, počet odborov vzdelávania aj počet zamestnávateľov v systéme duálneho vzdelávania. Medzi školy, ktoré majú najviac žiakov s SDV patrí: SOŠ strojnica Považská Bystrica (280 žiakov), SOŠ technická Dubnica nad Váhom (185 žiakov), SOŠ Prievidza (131 žiakov). Medzi zamestnávateľov, ktorí majú najviac žiakov v SDV patrí: Thyssenkrupp rothe erde Slovakia a.s., Považská Bystrica (92 žiakov), Brose Prievidza s.r.o., Prievidza (76 žiakov) a Continental Matador Rubber, s.r.o., Púchov (69 žiakov). Najviac žiakov zapojených do SDV je v študijných odboroch mechanik nastavovač, mechanik - mechatronik, mechanik elektrotechnik.

Prehľad systému duálneho vzdelávania

Počet žiakov v SDV v šk. roku 2023/2024	1427
Počet stredných odborných škôl so žiakmi	26
Počet zamestnávateľov so žiakmi	182
Počet odborov so žiakmi	43
Ponuka učebných miest na šk. rok 2023/2024	628

Špecifický cieľ 6.2: Podpora kreatívnych odborov v regióne

Podpora kreatívnych odborov vzdelávania a modernizácia vzdelávacieho procesu na školách s vyučovaním zameraným na kreatívne odvetia je plánovaná pri budovaní kreatívneho kampusu EDUTECH v Púchove, prípadne pri inovovaní školských vzdelávacích odborov v rámci projektov, ktoré súvisia s transformáciou hornej Nitry.

Špecifický cieľ 6.3: Podpora centier odborného vzdelávania a prípravy

Škola s označením COVP je inovatívnou inštitúciou v poskytovaní odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania. Z hľadiska konkurencieschopnosti je škola s označením COVP svojou činnosťou o krok vpred pred ostatnými strednými odbornými školami a prispieva k celkovému zvyšovaniu kvality odborného vzdelávania a prípravy.

Centrum odborného vzdelávania a prípravy je značkou kvality, ktorú udeľuje stavovská alebo profesijná organizácia strednej odbornej školy vo svojej vecnej pôsobnosti. COVP má veľký podiel na propagácii a podpore odborného vzdelávania a prípravy a na zintenzívnení spolupráce škôl so zamestnávateľmi v jednotlivých regiónoch. V súčasnosti má TSK na stredných školách vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 12 COVP (z toho dve centrá sú na jednej SOŠ Handlová). TSK priebežne podporuje existujúce COVP finančnými prostriedkami z vlastných zdrojov alebo zo zdrojov EÚ, napríklad materiálno-technickým vybavením alebo modernizáciou učební, škôl a školských zariadení. Aj v tomto šk. roku išlo o dovybavenie COVP a rekonštrukciu internátu na SOŠ v Pruskom a na SOŠ v Handlovej, budovanie nových dielni na SŠ v Púchove alebo modernizáciu strojov a zariadení na SPŠ v Novom Meste nad Váhom.

3.7 Posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl

Vytváranie dobrého prostredia v škole a profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov by mali patriť medzi najzásadnejšie strategické ciele školy. Školy by mali vychovávať kvalitných začínajúcich učiteľov, vynakladať úsilie na neustále zvyšovanie kvalifikácie všetkých pedagogických zamestnancov a fungovať podľa moderných manažérskych a ekonomických zásad.

Špecifický cieľ 7.1: Zvýšenie kvality pedagogických zamestnancov

TSK priebežne vytvára podmienky a podporuje zahraničné stáže a výmeny pedagogických zamestnancov, napríklad v rámci programu ERASMUS+. Počet pedagogických zamestnancov, ktorí absolvovali tuzemskú či zahraničnú stáž alebo výmennú stáž medzi partnerskými školami bol celkovo vyšší ako sa predpokladalo, pretože stredné školy jednak stále dobiehajú zameškané mobility a stáže, ktoré sa v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 nemohli uskutočňovať a jednak realizujú aj nové, ktorých hlavnou aktivitou je individuálna alebo skupinová mobilita žiakov na európskych zahraničných školách. Niektoré stáže alebo výmenné pobyty sú zrealizované v priebehu kratšieho obdobia (niekoľko dní) a niektoré trvajú aj 2-3 týždne podľa potrieb školy a každého pedagogického zamestnanca.

TSK pri príležitosti Dňa učiteľov verejne ocenil 10 pedagogických zamestnancov stredných škôl ocenením „Vynikajúci pedagóg Trenčianskeho kraja 2024“, ktorí boli vybraní nezávislou komisiou z 26 nominácií zaslaných z 25 stredných škôl.

Špecifický cieľ 7.2: Zlepšenie stavebno-technického stavu školských zariadení a modernizácia materiálno technického vybavenia

Stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK posielali svoje požiadavky na modernizáciu budov nielen kde sa uskutočňuje výchovno-vzdelávací proces (triedy, laboratóriá, dielne, telocvične), ale aj na modernizáciu jedální, internátov a všetkých priestorov, ktoré majú školy vo svojej správe alebo výpožičke. TSK následne priebežne obnovoval budovy v súlade so zásobníkom investičných zámerov, finančných možností a prioritne podľa stavu budovy (napr. havarijný stav budovy). Všetky budovy musia byť v súlade s hygienickými požiadavkami a predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a predpismi o ochrane pred požiarmi. Medzi najčastejšie alebo prioritné opatrenia patrili:

1) Priebežné odstraňovanie havarijných stavov budov a realizácia nevyhnutných opráv väčšieho rozsahu v školách a školských zariadeniach, napríklad na SPŠ v Myjave, Starej Turej, Dubnici nad Váhom, Považskej Bystrici, Novom Meste nad Váhom, na Gymnáziách v Bánovciach nad Bebravou, Trenčíne, Považskej Bystrici, Prievidzi, Dubnici nad Váhom, na SOŠ v Handlovej, na SOŠ strojníckej v Považskej Bystrici, na SOŠ technickej v Dubnici nad Váhom, na SPŠ stavebnej Emila Belluša v Trenčíne, na SOŠ obchodu a služieb v Novom Meste nad Váhom, na OA v Prievidzi, na SZŠ C. Šimurkovej v Trenčíne, na ŠUP v Trenčíne a pod.

2) Priebežné zvyšovanie energetickej efektívnosti budov škôl a školských zariadení, ako aj ich modernizácia a modernizácia vybavenia. Išlo napríklad o komplexnú rekonštrukciu a modernizáciu priestorov internátu v Pruskom, internátu v Starej Turej, pokračovali práce na rekonštrukcii Obchodnej akadémie v Trenčíne. Komplexnou modernizáciou prešiel objekt Gastrocentra SOŠ OaS v Trenčíne. Zmodernizované a doplnené o nové vybavenie boli objekty dielni praktického vyučovania na SOŠ strojníckej v Bánovciach nad Bebravou, SOŠ v Handlovej, SOŠ J. A. Baťu v Partizánskom, SOŠ

v Považskej Bystrici. Zrealizovaná bola rekonštrukcia telocvične Gymnázia v Považskej Bystrici, ako aj prístavba telocvične na Gymnázium v Púchove.

3) Stredné odborné školy v okresoch Prievidza a Partizánske sú oprávnenými na získanie financovania z Fondu na spravodlivú transformáciu. Preto boli v priebehu školského roka spracované projektové dokumentácie a predložené žiadosti o NFP pre 6 škôl (SZŠ Prievidza, OA Prievidza, SOŠ Nováky, SOŠOaS Prievidza, SOŠ Handlová, SOŠ Prievidza), príprava siedmeho projektu pre SOŠ J. A. Baťu v Partizánskom pokračuje aj v ďalšom období. Všetky projekty sa zameriavajú na modernizáciu fyzického prostredia vrátane opatrení energetickej efektívnosti, podporu odborného vzdelávania s využitím moderných technológií, ale aj na rozvoj zručností pedagógov.

V rámci Plánu obnovy a odolnosti SR sa plánujú investičné projekty zamerané na debarierizáciu škôl a školských zariadení. V súčasnosti je do debarierizácie zapojených 30 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. Všetky školy majú spracované projektové dokumentácie a priebežne sú im schvaľované žiadosti o financovanie z Plánu obnovy a odolnosti. V rámci Plánu obnovy a odolnosti SR sa plánujú investičné projekty zamerané na debarierizáciu škôl a školských zariadení. Väčšina stredných škôl má vyčlenené finančné prostriedky na projektovú dokumentáciu zo zdrojov TSK.

Špecifický cieľ 7.3: Zefektívnenie získavania grantov a poskytovania podporných služieb
--

Získavanie grantov alebo dotácií zohráva dôležitú úlohu na dobré manažovanie školy, pretože škola môže prostredníctvom nenávratných finančných prostriedkov riešiť svoje strategické ciele, vízie a úlohy vyplývajúce v oblasti vzdelávania a výchovy. V súvislosti so získaním finančných prostriedkov z verejných zdrojov sa školy v priebehu uplynulého školského roka zapájali do rôznych národných aj zahraničných schém. Napríklad do národného projektu Národného inštitútu vzdelávania a mládeže Bratislava pod názvom „Podpora pomáhajúcich profesií 3“, do rozvojových a iných projektov financovaných z rozpočtovej kapitoly MŠVVaM SR (Enviroprojekt 2023, Podpora organizačného zabezpečenia vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti finančnej gramotnosti a výchovy k podnikaniu na rok 2023, Zdravie a bezpečnosť v školách 2023, Podpora digitálnej transformácie vzdelávania či rozvojové projekty na podporu etického správania

sa a hodnotového vzdelávania) alebo z mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti SR (Zdravotnícky pracovník v materskej, v základnej a v strednej škole) či do rôznych grantov alebo projektov v rámci špecifických programov (Operačný program Ľudské zdroje - prioritná os 1 Vzdelávanie, Program Erasmus+, Nórske granty 2014-2021, Fond malých projektov Operačného programu Interreg V-A SR-ČR 2014-2020). Na zabezpečenie uvedeného špecifického cieľa TSK priebežne motivuje riaditeľov škôl, prípadne pedagogických zamestnancov školy formou odmien.

TSK v súlade s VZN TSK č. 9/2023, ktorým sa mení VZN TSK č. 11/2018 v znení VZN TSK č. 27/2020 poskytol finančné prostriedky na podporu tematického zážitkového vzdelávania a kultúry, do ktorého sa zapojilo v uplynulom školskom roku 29 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK (niektoré aj dvakrát) a jedna stredná škola mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK (cirkevný zriaďovateľ). TSK poskytol taktiež účelové finančné prostriedky na realizáciu aktivít v rámci medzinárodného vzdelávacieho programu DofE, do ktorého sa zapojilo 10 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK a na podporu zavádzania participatívnych rozpočtov na stredných školách, do ktorých sa zapojilo 25 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. Celkovo sa do vyššie uvedených troch dotačných schém finančne podporených z rozpočtu TSK zapojilo 32 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK.

3.8 Podpora celoživotného vzdelávania

Budovanie systému celoživotného vzdelávania zvyšuje uplatniteľnosť na trhu práce. Celoživotné vzdelávanie ako základný princíp výchovy a vzdelávania uplatňovaný vo vzdelávacej sústave Slovenskej republiky tvorí

a) školské vzdelávanie a

b) ďalšie vzdelávanie nadväzujúce na stupeň vzdelania dosiahnutý v školskom vzdelávaní.

Ďalším vzdelávaním pre účely zisťovania a porovnávania sa rozumie vzdelávanie, ktoré nadväzuje na školské vzdelávanie a umožňuje:

- získať čiastočnú / úplnú kvalifikáciu,
- doplniť, obnoviť, rozšíriť alebo prehĺbiť si kvalifikáciu nadobudnutú v školskom vzdelaní, prehĺbiť alebo rozšíriť si vedomosti a zručnosti,

- uspokojiť záujmy a získať spôsobilosť zapájať sa do života občianskej spoločnosti.

Účastníkmi ďalšieho vzdelávania sú osoby vo veku 15 rokov a staršie, ktoré ukončili školské vzdelávanie (základnú školu, strednú školu alebo vysokú školu). Stredné školy patria medzi inštitúcie, ktoré môžu poskytovať služby v oblasti ďalšieho vzdelávania iným organizáciám alebo jednotlivcom.

Špecifický cieľ 8.1: Zvýšenie počtu škôl poskytujúcich celoživotné vzdelávanie

TSK má záujem podporovať dostupnosť celoživotného vzdelávania a pre účely vyhodnotenia stratégie sleduje nadväzujúcu formu pomaturitného štúdia. V rámci stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK sa k 15.9.2023 vyučuje na:

- SZŠ v Považskej Bystrici pomaturitný študijný odbor 5356 N praktická sestra (60 žiakov),
- SOŠ J.A. Baťu v Partizánskom pomaturitný študijný odbor 7649 N učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo (60 žiakov),
- SOŠ v Handlovej pomaturitný odbor 6851 N sociálno - právna činnosť (35 žiakov),
- Obchodnej akadémii v Prievidzi pomaturitný odbor 6292 N hospodárska informatika (36 žiakov).

3.9 Posilnenie výchovnej a motivačnej funkcie škôl

Výchovná a motivačná funkcia škôl sa uskutočňuje nielen počas školského vyučovania, ale aj pri mimoškolských aktivitách. Cieľom je vytvorenie podmienok a príležitosti na zvyšovanie kvality života mladých ľudí žijúcich a pôsobiacich na území Trenčianskeho kraja. Pre oblasť práce s mládežou bola schválená „KONCEPCIA ROZVOJA PRÁCE S MLÁDEŽOU V TRENČIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI DO ROKU 2028“, v ktorej sú stanovené kľúčové oblasti rozvoja práce s mládežou. Konceptcia je postavená aj na princípe inklúzie a ponúka rovnaké možnosti všetkým mladým ľuďom. TSK venuje osobitnú pozornosť ochrane a podpore detí a mládeže s nedostatkom príležitostí (zo sociálne, ekonomicky, geograficky alebo kultúrne znevýhodneného prostredia, zdravotne postihnutým alebo mladým ľuďom so zdravotnými problémami).

Špecifický cieľ 9.1: Posilnenie výchovnej funkcie škôl

Pod posilnením výchovnej funkcie škôl rozumieme vzdelávanie pedagogických učiteľov a výchovných poradcov na vykonávanie poradenstva pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb žiakov, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Na tomto špecifickom ciele sa sledujú aktivity na prevenciu závislostí a rizikového správania. V uplynulom školskom roku bolo na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK zrealizovaných 289 týchto aktivít.

Špecifický cieľ 9.2: Posilnenie motivačnej funkcie škôl

K naplneniu tohto špecifického cieľa napomáhali „Dni otvorených dverí“, ktoré sa uskutočnili na všetkých stredných školách. TSK schválil nové VZN 41/2022 o poskytovaní krajského štipendia žiakom stredných škôl nielen za účelom zvýšenia záujmu žiakov o nedostatkové odbory vzdelávania, ale aj za účelom oceňovania žiakov za mimoriadne výsledky (1. až 3. celoslovenské umiestnenie) na vedomostných, športových a kultúrnych súťažiach. TSK poskytol krajské štipendium za mimoriadne výsledky žiakov v prvom polroku 39 žiakom a v druhom polroku 154 žiakom, ktorí splnili podmienky nároku (dochádzka, prospech a správanie žiakov). V školskom roku 2023/2024 poskytol na tento účel celkovo 36 670 eur. Štipendium za mimoriadne výsledky žiakov získalo najviac žiakov za umiestnenie na celoslovenských športových súťažiach riadenými športovými zväzmi alebo Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky. Najúspešnejší žiaci boli z Gymnázia Ľ. Štúra v Trenčíne, Gymnázia v Púchove a Gymnázia v Dubnici nad Váhom. Vo vedomostných súťažiach dosiahli najlepšie výsledky žiaci zo Strednej priemyselnej školy v Dubnici nad Váhom a v kultúrnych súťažiach žiaci z Obchodnej akadémie M. Hodžu v Trenčíne. TSK prostredníctvom KCVČ podporoval organizáciu stredoškolskej odbornej činnosti, školských súťaží a podujatí na regionálnej a celoštátnej úrovni.

Špecifický cieľ 9.3: Posilnenie sociálnej inklúzie

Sociálna inklúzia (začleňovanie) v škole má prispieť k súdržnosti a spolupráci medzi žiakmi a dobrému vzťahu medzi žiakmi a učiteľmi, ktoré vedú k dobrej klíme v škole, v triede a k motivácii k učeniu. Pri vytváraní inkluzívneho školského prostredia sa berie ohľad najmä na:

- žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- žiakov so zdravotným postihnutím,
- cudzincov a migrantov.

V súvislosti s vojenským konfliktom na Ukrajine boli do stredných škôl v Trenčianskom kraji aj v tomto školskom roku začleňovaní žiaci so statusom „odídenc“. Napriek jazykovej bariére sa postupne podarilo začleniť do bežných tried 117 žiakov na 31 stredných školách. Títo žiaci boli začleňovaní na rôzne typy stredných škôl podľa miesta ubytovania odídenecov, záujmu žiakov a možností školy. Najviac žiakov je začlenených na Gymnázium V.B. Nedožerského v Prievidzi a v SOŠ OaS Nové Mesto nad Váhom.

Nízky počet odborných zamestnancov je v dôsledku týchto chýbajúcich odborníkov na trhu práce (najmä školských psychológov), ale vzájomnou spoluprácou škôl, prípadne spoluprácou s Centrom poradenstva a prevencie (CPP) si školy vedia vypomôcť a dočasne týchto odborných zamestnancov nahradiť. Do inkluzívneho tímu na školách patria tiež odborní zamestnanci ako špeciálny pedagóg a sociálny pedagóg, v súčasnosti je ich 14. Národný inštitút vzdelávania a mládeže Bratislava pripravil pokračovanie Národného projektu „Podpora pomáhajúcich profesií 3“, do ktorého je zapojených 18 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. Prostredníctvom tohto projektu je zamestnaných viacero odborných zamestnancov, ktorých počty je potrebné neustále zvyšovať.

Záverom možno konštatovať, že v školskom roku 2023/2024 sa podľa akčného plánu podarilo naplniť takmer všetky indikátory výsledku (20 z 25 indikátorov) jednotlivých špecifických cieľov a naplniť tak kľúčové priority Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2021-2025.